Tema: Hållbar upphandling

1. Vilken är den största utmaningen i att arbeta med hållbar upphandling i praktiken?

- **Budget och prioriteringar:**
  - Hållbarhetskrav riskerar att väljas bort om de ökar kostnader
  - Budget styr mer än hållbarhetsmål
- **Organisation och ansvar:**
  - Otydlig ansvarsfördelning (”allas och ingens ansvar”)
  - Svårt att få med beställare och mellanchefer
  - Brist på tvärfunktionellt samarbete
  - Långt avstånd mellan politiska mål och operativ verksamhet
- **Kompetens och kunskap:**
  - Brist på kunskap hos både upphandlare och leverantörer
  - Hållbarhet är ett komplext och brett område
  - Svårt att göra avvägningar mellan olika mål
- **Uppföljning och styrning:**
  - Bristande uppföljning → minskar incitament att ställa krav
  - Otydliga eller svårmätbara mål
  - Brist på verktyg och metoder
- **Praktiska hinder:**
  - Tidsbrist
  - Svårighet att analysera hela leveranskedjor
  - Brist på dialog och framförhållning
  - Olika verksamheters behov och förutsättningar

2. Var uppstår svårigheterna?

- I **organisationen:**
  - Många beställare med olika prioriteringar
  - Brist på samarbete och dialog
- I **styrning och ledning:**
  - Otydliga beslut och riktlinjer
  - Målkonflikter mellan budget och hållbarhet

    - Bristande stöd från ledningen
- I **leveranskedjan och marknaden:**
    - Långa och komplexa leveranskedjor
    - Svårt att formulera relevanta krav
- I **regelverk och struktur:**
    - Många lagar, regler och standarder att förhålla sig till

3. Resiliens och hållbarhet – målkonflikt eller förstärkning?

- **Förstärker varandra:**
    - Flera ser att hållbarhet och robusta leveranskedjor hänger ihop
    - Kräver god marknadskännedom och riskhantering
- **Både och (balans behövs):**
    - Exempel: krav på elfordon vs. tillgång till el
    - Kräver flexibilitet och alternativa lösningar
- **Målkonflikter finns:**
    - Hållbarhet kan behöva stå tillbaka för robust försörjning
    - Särskilt vid kris eller osäker tillgång

Summering – Tema Hållbarhet

Arbetet med hållbar upphandling präglas av hög komplexitet och många målkonflikter. De största utmaningarna handlar inte bara om vad som ska göras – utan hur det ska genomföras i praktiken.

Centrala utmaningar:

- Budget och kostnadsfokus prioriteras ofta över hållbarhet
- Otydlig ansvarsfördelning och brist på samverkan
- Brist på kompetens, tid och resurser
- Svag uppföljning och otydliga mål

Var problemen uppstår:

- I samspelet mellan politik, ledning och verksamhet
- I komplexa leveranskedjor
- I bristande struktur och styrning

Viktig insikt:
Hållbarhet och resiliens behöver inte stå i konflikt – men det kräver:

- bättre marknadskännedom

- tydligare prioriteringar
- mer genomtänkt kravställning